

الکتریسیته ساکن:

$$q = \pm ne$$

ویژگی های بار الکتریکی: } پایسته
} کانتیده

- علامت مثبت مربوط به حالتی است که جسم الکترون از دست داده و یا بار مثبت دریافت کرده است.

- علامت منفی مربوط به حالتی است که جسم الکترون گرفته و یا بار مثبت از دست داده است.

مثال: چند الکتون باید از یک سکه خنثی خارج شود تا بار الکتریکی آن $+8\mu e$ شود؟ (ریاضی ۹۵)

$$e = 1/6 \times 10^{-19} C$$

$$6/25 \times 10^6$$

$$6/25 \times 10^6$$

$$5 \times 10^{12}$$

$$5 \times 10^6$$

$$10^{12}$$

$$q = ne \rightarrow 8 \times 10^{-6} = n \times 1/6 \times 10^{-19} \rightarrow n = 5 \times 10^{13} \quad \text{گزینه 2}$$

- اگر دو گلوله با بارهای q_1 و q_2 و مشابه را با یکدیگر تماس دهیم، بعد از تماس بارهای دو گلوله مساوی می شود:

$$q'_1 = q'_2 = \frac{q_1 + q_2}{2}$$

قانون کولن: گروه مشاوره فراهوش

$$F = k \frac{q_1 q_2}{r^2}$$

$$k = \frac{1}{4\pi\epsilon_0}$$

ثابت کولن

$$F \times \frac{1}{r^2}$$

$$\frac{c^2}{Nm^2}$$

واحد:

ϵ_0 : ضریب گذردهی الکتریک خلا

- برای دو بار نامننام نیرو جاذبه و برای دو بار همانم نیرو، دامنه است.

مثال: اگذ اندازه بارهای الكتریکی نقطه ای را ۳ برابر کنیم و فاصله بین آن ها را نیز ۳ برابر کنیم، نیروی الكتریکی بین آن ها چند برابر می شود؟ (ریاضی ۹۸)

$$\frac{F'}{F} = \frac{q'_1 \times q'_2}{q_1 \times q_2} \times \left(\frac{r}{r'}\right)^2 = 3 \times 3 \times \frac{1}{9} = 1$$

مثال: دو بار نقطه ای q در فاصله r نیروی F را به هم وارد می کنند. چند درصد از یکی از بارها را بر داریم و به دیگری اضافه کنیم تا وقتی فاصله دو بار ۲۵ درصد افزایش یابد، نیرویی که به هم وارد می کنند، ۵۲ درصد کاهش می یابد؟ (تجربی خارج ۹۷)

$$q'_1 = q - x \quad q'_2 = q + x$$

$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{(q-x)(q+x)}{q^2} \times \left(\frac{r_1}{r_2}\right)^2$$

$$\frac{F_2}{F_1} = \frac{q^2 - x^2}{q^2} \times \frac{16}{4} = \frac{q^2 - x^2}{q^2} \times 4$$

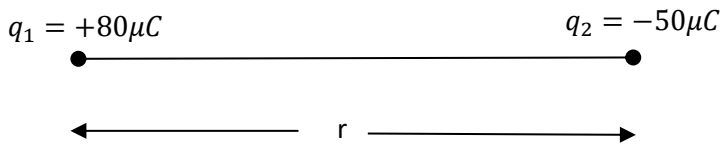
$$\frac{48}{100} = \frac{q^2 - x^2}{q^2} \times 4 \rightarrow 3q^2 = 4q^2 - 4x^2 \rightarrow q^2 = 4x^2 \rightarrow x = \frac{q}{2} \times 100 = 50q\%$$

تمرین: دو بار الكتریکی نقطه ای q_1 و $q_2 = 2q_1$ در فاصله r از هم قرار دارند و به هم نیروی دامنه وارد می کنند. چند درصد از بار q_2 را به q_1 منتقل می کنیم تا در همان فاصله، نیروی دامنه بین بارهای الكتریکی بیشینه می شود؟ (ریاضی خارج ۹۵)

$$15 \quad (1) \quad 25 \quad (2) \quad 40 \quad (3) \quad 50 \quad (4)$$

نکته: در حالی نیرو بیشینه می شود که $q_1 = q_2$

مثال: مطابق شکل زیر، دو بار الکتریکی در فاصله r ، نیروی جاذبه F بر یکدیگر وارد می کنند. اگر با ثابت بودن فاصله، ۲۵ درصد از بار q_1 را به q_2 انتقال دهیم، نیروی جاذبه بین دو بار چند درصد و چگونه تغییر می کند؟

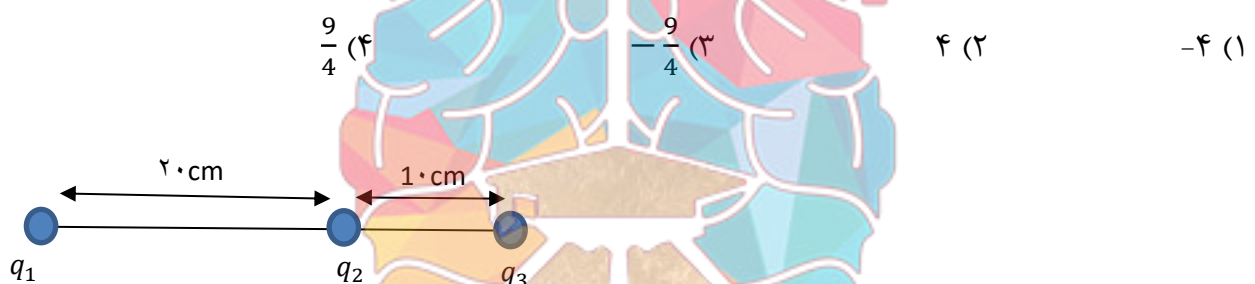
(۱) ۲۵، کاهش

(۲) ۲۵، افزایش

(۳) ۵۵، کاهش

(۴) ۵۵، افزایش

مثال: در شکل رو به رو، برآیند نیروی الکتریکی وارد بر هر یک از بارهای نقطه ای برابر صفر است. کدام $\frac{q_3}{q_2}$ است؟ (تجربی ۹۳)

فرض: $q_1 > 0$ ، $q_2 < 0$ ، $q_3 > 0$

$$q_1 \text{ بر } q_2 \text{ وارد می کند: } \leftarrow F_{31} \quad \rightarrow F_{21} \quad F_{31} = F_{21}$$

$$k \frac{q_3 q_1}{(0/3)^2} = k \frac{q_2 q_1}{(0/2)^2} \rightarrow \frac{|q_3|}{|q_2|} = \frac{9}{4} \quad \text{با توجه به فرض } q_2 < 0 \text{ و } q_3 > 0 \rightarrow \frac{q_3}{q_2} = -\frac{9}{4} \quad \text{گزینه ۳}$$

INSTAGRAM : FARA_HOOSH99

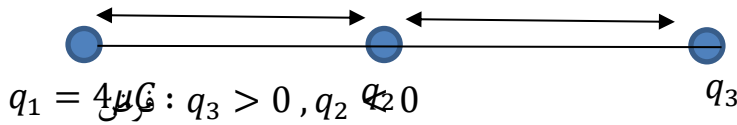
مثال: در شکل زیر سه بار نقطه ای قرار دارند. برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_3 هم اندازه نیروی الکتریکی است که بار q_1 بر q_3 وارد می کند. q_2 چند میکرو کولن است؟ (تجربی-۹۸)

-۸ (۴)

-۲ (۳)

۲ (۲)

۸ (۱)

$$q_1 = 4\mu\text{C} : q_3 > 0, q_2 < 0$$

$$\rightarrow |F_{23}| - |F_{13}| = |F_{13}| \rightarrow |F_{23}| = 2|F_{13}| \rightarrow \frac{F_{23}}{F_{13}} = \frac{q_2 q_3}{q_1 q_3} \times \left(\frac{2L}{L}\right)^2 \Rightarrow \frac{4q_2}{q_1} = 2$$

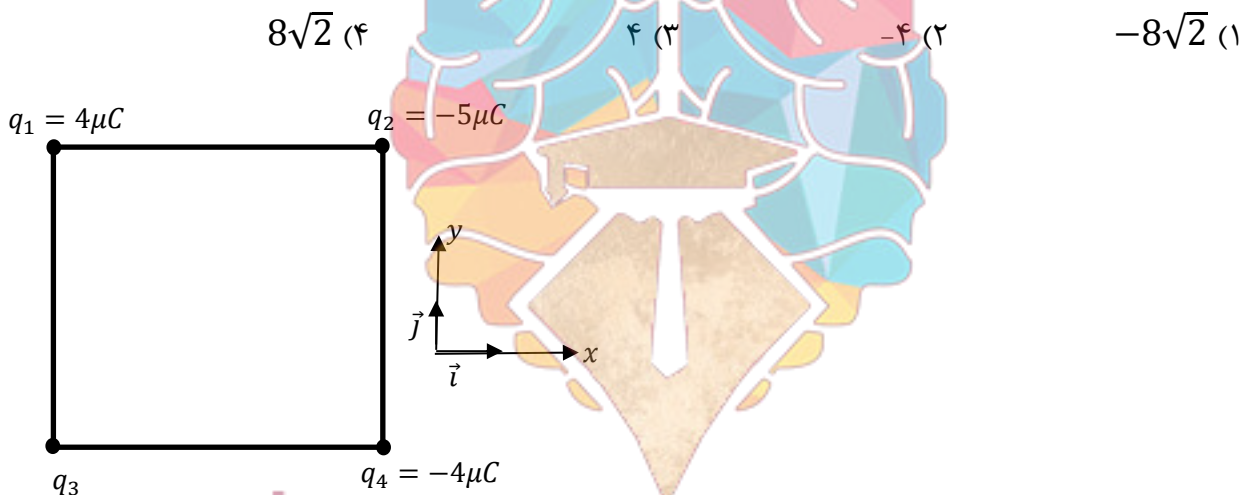
$$\rightarrow \frac{|q_2|}{|q_1|} = \frac{1}{2} \quad \text{با توجه به فرض } \rightarrow q_2 = -2 \quad \text{گزینه 3}$$

فراهوش

مثال: چهار ذره باردار مطابق شکل زیر در راس های یک مربع به ضلع 20cm قرار دارند. اگر نیروی

الکتریکی خالص وارد بر q_2 در SI به صورت $\vec{F} = -9\vec{i}$ باشد، q_3 چند میکرو کولن است؟

$$(k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}) \quad (\text{ریاضی ۹۸})$$

گروه مشاوره فراهوش
 INSTAGRAM : FARA_HOOSH99
 WEB : FARAHOOSH99.IR

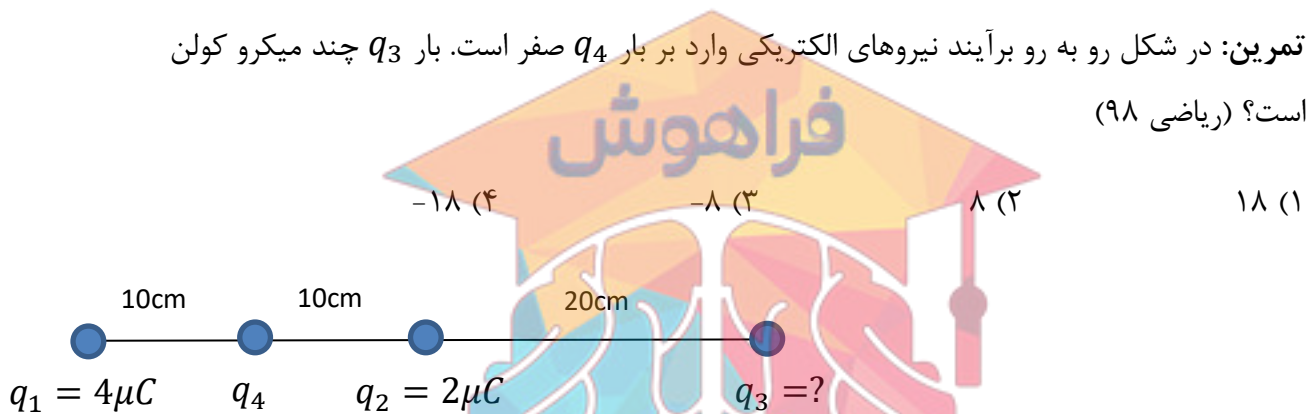
$$F_{12} = F_{42} = 9 \times 10^9 \times \frac{4 \times 5 \times 10^{-12}}{4 \times 10^{-2}} = 4/5 = \frac{9}{2}$$

$$F = \sqrt{\frac{81}{4} + \frac{81}{4}} = 9 \sqrt{\frac{2}{2}} = 4/5\sqrt{2}$$

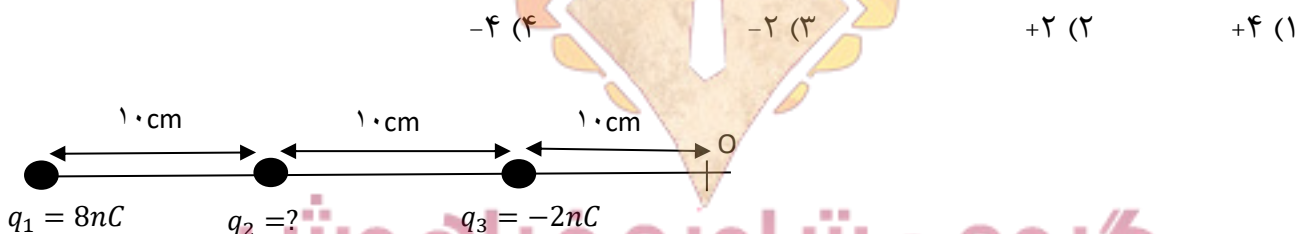
$$F_T = -9 \text{ شوه} : |F_{32}| = |F| = \frac{9}{2}\sqrt{2} = 9 \times 10^9 \times \frac{\left|\frac{q}{3}\right| \times 5 \times 10^{-12}}{8 \times 10^{-2}}$$

$$\rightarrow q_3 = 8\sqrt{2} \quad \text{گزینه 4}$$

تمرین: در شکل رو به رو برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر بار q_4 صفر است. بار q_3 چند میکرو کولن است؟ (ریاضی ۹۸)

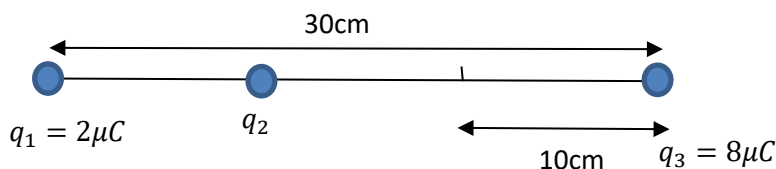

مثال: سه بار نقطه ای مطابق شکل زیر ثابت شده اند. میدان الکتریکی برآیند حاصل از سه بار در نقطه O برابر $100 \frac{N}{C}$ است. بار q_2 چند نانو کولن می تواند باشد؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$)

مثال: در شکل زیر، برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر هر یک از بارها صفر است. اگر بار $q_4 = 1 \mu C$ در نقطه O قرار گیرد، نیروی الکتریکی وارد بر آن چند نیوتون می شود؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$) (تجربی ۹۷)

۷/۵۵ ۴   ۶/۷۵ (۳)   ۵/۹۵ (۲)   ۱/۲۵ (۱)

$$\frac{q_2 q_3}{q_2 q_1} = 4 \rightarrow \frac{r_{23}}{r_{12}} = \sqrt{4} = 2 \rightarrow r_{23} = 2r_{12} \rightarrow r_{23} = 20\text{cm} \quad r_{12} = 10\text{cm}$$

$$q_3 \text{ به } q_1 \text{ وارد به } q_2: \frac{q_1 q_3}{9 \times 10^{-2}} = \frac{q_2 q_3}{4 \times 10^{-2}} \rightarrow |q_2| = \frac{8}{9} \rightarrow q_2 = \frac{8}{9}$$

$$\begin{cases} F_{10} = 0/45 \\ F_{20} = 0/8 \\ F_{30} = 7/2 \end{cases} \quad F_T = 7/2 + 0/8 - 0/45 = 7/55$$

←
 F_{30}

مثال: در شکل زیر، سه بار نقطه ای در سه رأس مثلث قائم الزاویه ای ثابت شده اند. اگر F_3 برآیند نیروهای

الکتریکی وارد بر بار q_3 موازی خط واصل q_1 و q_2 باشد، F_3 چند نیوتون است؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$)

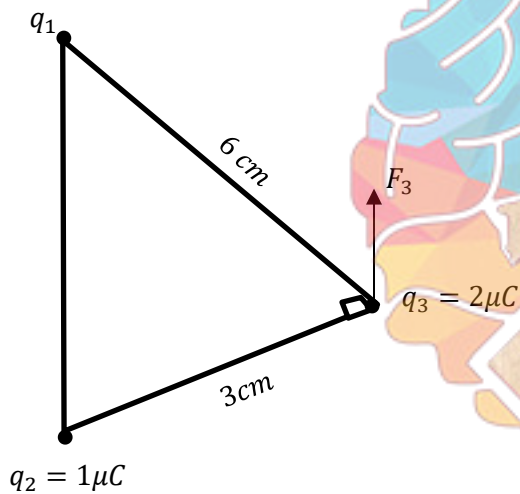
(تجربی ۹۶)

۱) $8\sqrt{5}$

۲) $\sqrt{5}12$

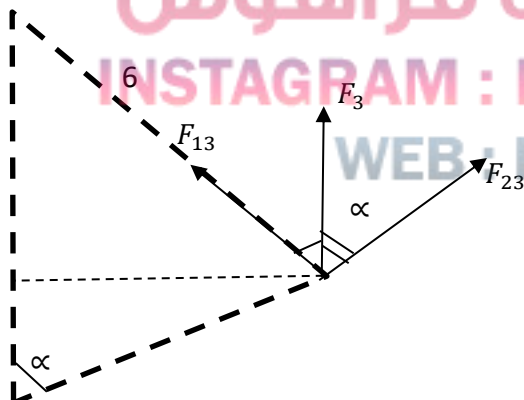
۳) $16\sqrt{5}$

۴) $20\sqrt{5}$

$$F_{23} = 9 \times 10^9 \times \frac{1 \times 2 \times 10^{-12}}{9 \times 10^{-4}} = 20\text{N}$$

$$F_{23} = F_3 \times \cos a \rightarrow 20 = F_3 \times \frac{1}{\sqrt{5}} \rightarrow F_3 = 20\sqrt{5}$$

$$\sqrt{36 + 9} = 3\sqrt{5} \text{ وتر} \rightarrow \cos a = \frac{3}{3\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5}}{5}$$

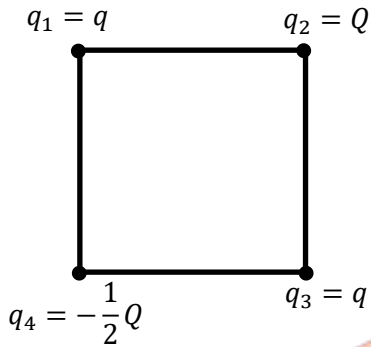
گزینه ۴

گروه مشاوره فراهوش

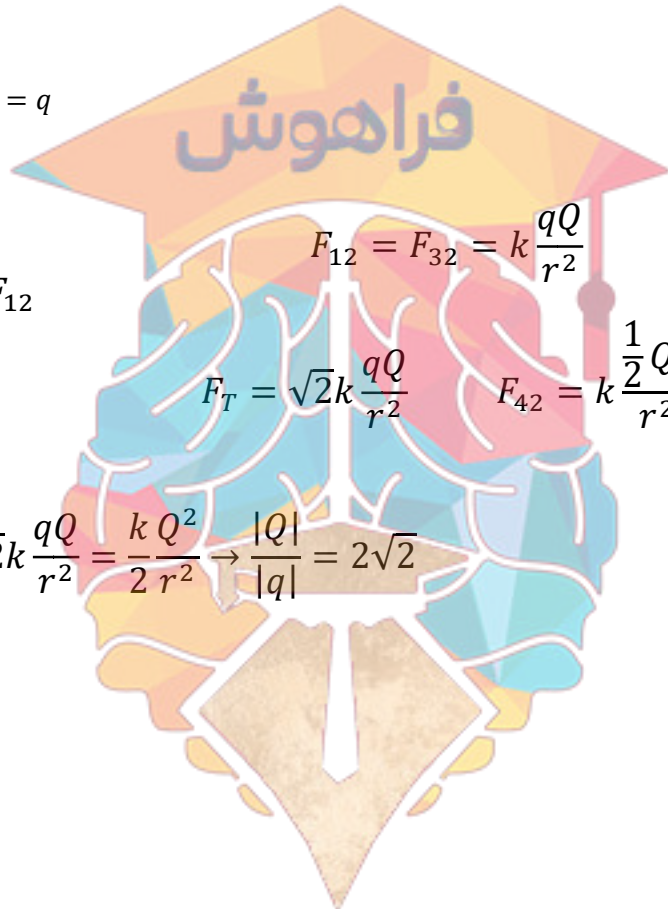
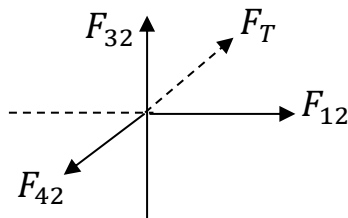
INSTAGRAM : FARA_HOOSH99

WEB : FARAHOOSH99.IR

مثال: چهار ذره باردار در راس های یک مربع قرار دارند. برآیند نیروهای الکتریکی وارد بر ذره باردار q_2 صفر است، $\frac{Q}{q}$ کدام است؟

- (۱) $\sqrt{2}$
- (۲) $4\sqrt{2}$
- (۳) $-2\sqrt{2}$
- (۴) $-4\sqrt{2}$

$$F_{12} = F_{32} = k \frac{qQ}{r^2}$$

$$F_T = \sqrt{2} k \frac{qQ}{r^2}$$

$$F_{42} = k \frac{\frac{1}{2}Q^2}{r^2}$$

$$\rightarrow F_T = F_{42} \rightarrow \sqrt{2} k \frac{qQ}{r^2} = \frac{k Q^2}{2 r^2} \rightarrow \frac{|Q|}{|q|} = 2\sqrt{2}$$

$$\rightarrow \frac{Q}{q} = 2\sqrt{2}$$

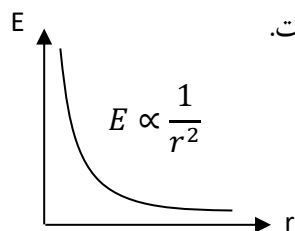
میدان الکتریکی:

گروه مشاوره فراهوش
 INSTAGRAM : FARA_HOOSH99
 WEB : FARAHOOSH99.IR

نکته: به بار مثبت نیرو در جهت میدان و بر بار منفی نیرو در خلاف جهت میدان وارد می شود.

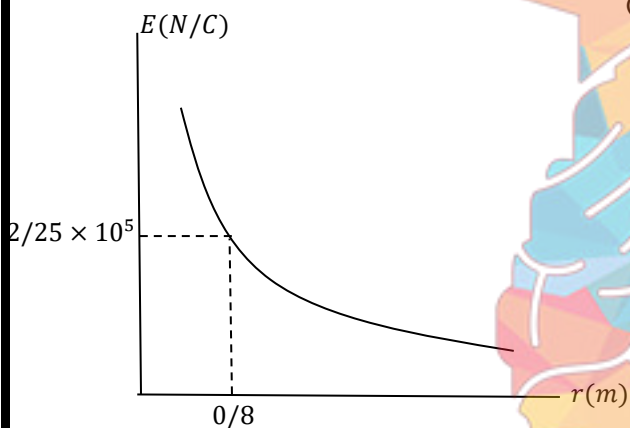
$$E = k \frac{q}{r^2} : q \text{ از فاصله } r \text{ در میدان}$$

نکته: جهت خطوط میدان از طرف بار مثبت به سمت خارج و به سمت بار منفی است.

نکته: هر چه خطوط میدان متراکم تر، میدان قوی تر و هر چه در جهت خط های میدان جلو برویم پتانسیل الکتریکی کاهش می یابد.

مثال: نمودار تغییرات میدان الکتریکی حاصل از بار الکتریکی q بر حسب فاصله از آن به صورت شکل زیر است. اگر بار الکتریکی $q' = 9\mu C$ را در فاصله ۹۰ سانتی متری بار q قرار دهیم، نیرویی که دو ذره باردار بر یکدیگر وارد می کنند، چند نیوتون است؟ (تجربی خارج ۹۸)

- (۱) ۰/۱۶
- (۲) ۰/۳۲
- (۳) ۱/۶
- (۴) ۳/۲

$$E = k \frac{q}{r^2} \Rightarrow \frac{2}{25} \times 10^5 = \frac{kq}{64 \times 10^{-2}}$$

$$\rightarrow kq = 144 \times 10^3 \Rightarrow E = k \frac{qq'}{81 \times 10^{-2}} = \frac{144 \times 10^3 \times 9 \times 10^{-6}}{81 \times 10^{-2}}$$

گروه مسابره فراموش
 INSTAGRAM : FARA_HOOSH99
 WEB : FARAHOOSH99.IR

مثال: میدان الکتریکی حاصل از بار q در نقطه A که در فاصله ۳۰ سانتی متری آن قرار دارد، برابر $10^5 \frac{N}{C}$ است. اگر بار q' در نقطه A قرار گیرد، نیرویی برابر $0/02N$ از طرف میدان به آن وارد می شود و q' به ترتیب از است به چپ، چند میکرو کولن اند؟ ($k = 9 \times 10^9 \frac{N.m^2}{C^2}$) (تجربی ۹۷)

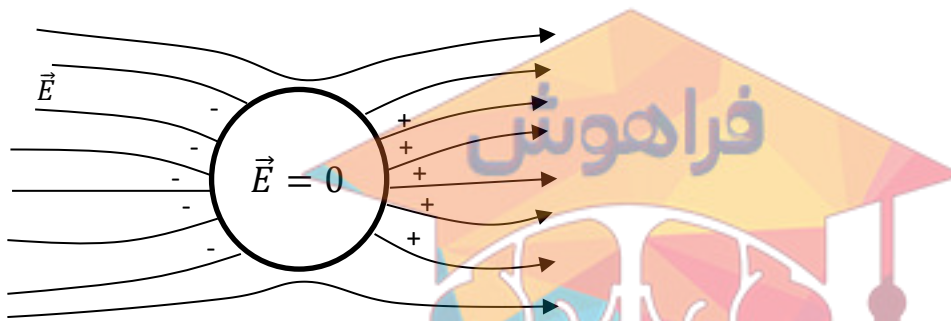
- (۱) ۰/۲ ، ۱
- (۲) ۰/۲ ، ۱۰
- (۳) ۰/۵ ، ۱
- (۴) ۰/۵ ، ۱۰

$$10^5 = 9 \times 10^9 \times \frac{q}{9 \times 10^{-2}} \rightarrow q = 1\mu C$$

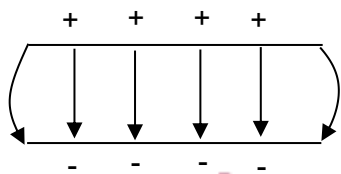
$$F = Eq' = 10^5 \times q' = 2 \times 10^{-2} \rightarrow q' = 2 \times 10^{-7} = \frac{0}{2} \mu \quad \text{گزینه 1}$$

مثال: شکل زیر، کره ای را نشان می دهد که درون میدان الکتریکی قرار دارد. این کره ..... است و درون آن از چپ به راست، پتانسیل الکتریکی، ..... (ریاضی خارج ۹۸)

- (۱) رسانا - ثابت می ماند.
- (۲) رسانا - کاهش می یابد.
- (۳) نارسانا - کاهش می یابد.
- (۴) نارسانا - افزایش می یابد.

گزینه ۱، این شکل نشان دهنده یک کره رسانای خنثی در میدان الکتریکی خارجی است که به دلیل القای بار الکتریکی روی آن میدان الکتریکی برآیند داخل آن صفر است و در نتیجه پتانسیل الکتریکی درون آن ثابت می ماند.

اختلاف پتانسیل بین دو صفحه

$$E = \frac{\Delta v}{d} \quad \text{میدان یکنواخت}$$

فاصله دو صفحه

$$\left(\frac{v}{m} = \frac{N}{c}\right) \quad \text{(واحد میدان الکتریکی)}$$

مثال: بین دو صفحه موازی که به فاصله ۲ سانتی متر از هم قرار دارند، اختلاف پتانسیل ۵۰۰V ایجاد کرده اسم. اگر یک ذره آلفا بین این دو صفحه قرار گیرد، نیروی الکتریکی وارد بر آن چند نیوتون خواهد شد؟ (ریاضی ۹۵) $(e = 1/6 \times 10^{-19} c)$

- ۴) 4×10^{-15} ۳) 4×10^{-13} ۲) 8×10^{-15} ۱) 8×10^{-13}

$$E = \frac{\Delta v}{d} = \frac{500}{2 \times 10^{-2}} = 25000 \quad q$$

$$= 2 \times \frac{1}{6} \times 10^{-19} \quad \text{ذره دارای } 2a \text{ الکترون است}$$

$$F = Eq = 25 \times 10^3 \times \frac{3}{2} \times 10^{-19} = 8 \times 10^{-15} \quad \text{گزینه 2}$$

مثال: در یک میدان الکتریکی یکنواخت به بار الکتریکی $q = 2\mu C$ نیروی الکتریکی $\vec{F} = 10/8N\vec{i} - 14/4N\vec{j}$ وارد می شود. بزرگی میدان الکتریکی چند نیوتون بر کولن است؟ (تجربی ۹۸)

36×10^6 (۱) 18×10^6 (۲) 9×10^6 (۳) $4/5 \times 10^6$ (۴)

$$F = Eq \rightarrow E = \frac{F}{q}$$

$$= 5/4 \times 10^6 i - 7/2 \times 10^6 j \Rightarrow |E| = \sqrt{29/16 \times 10^{12} + 51/84 \times 10^{12}} = 9 \times 10^6$$

گزینه ۳

اختلاف پتانسیل:

$$\Delta v = \frac{\Delta u}{q} \rightarrow \Delta u = q\Delta v$$

حرکت بار مثبت در جهت میدان ← کاهش انرژی پتانسیل - کاری که ما انجام می دهیم منفی - کار میدان روی بار مثبت

حرکت بار منفی در جهت میدان ← افزایش انرژی پتانسیل - کاری که ما انجام می دهیم مثبت - کار میدان روی بار منفی

حرکت بار مثبت در خلاف جهت میدان ← افزایش انرژی پتانسیل - کاری که ما انجام می دهیم مثبت - کار میدان روی بار منفی

حرکت بار منفی در خلاف جهت میدان ← کاهش انرژی پتانسیل - کاری که ما انجام می دهیم منفی - کار میدان روی بار مثبت

گروه مشاوره فراهوش
 INSTAGRAM : FARA_HOOSH99
 WEB : FARAHOOSH99.IR

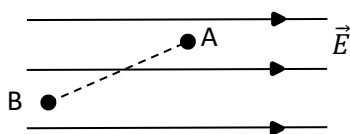
مثال: بار الکتریکی $q = -2\mu\text{C}$ از نقطه ای با پتانسیل الکتریکی -40V تا نقطه ای با پتانسیل الکتریکی -10V جا به جا می شود. انرژی پتانسیل بار چند ژول و چگونه تغییر می یابد؟ (تجربی خارج ۹۵)

- (۱) 10^{-4}J کاهش
 (۲) 10^{-4}J افزایش
 (۳) $6 \times 10^{-5}\text{J}$ کاهش
 (۴) $6 \times 10^{-5}\text{J}$ افزایش

نکته: پتانسیل در جهت خلاف میدان افزایش و بار منفی در خلاف جهت میدان ← کاهش انرژی پتانسیل در جهت میدان کاهش می یابد.

$$\Delta u = q\Delta v = -2 \times 10^{-6} \times 30 = -6 \times 10^{-5} \text{ J} \quad \text{گزینه 3}$$

مثال: در شکل زیر، بار الکتریکی $q = -50\mu\text{C}$ از نقطه A به پتانسیل الکتریکی 120V ولت به نقطه B می رود و انرژی پتانسیل الکتریکی آن 5mJ تغییر میکند و پتانسیل الکتریکی نقطه B چند ولت است؟ (ریاضی ۹۸)

(۱) ۲۰

(۲) ۱۱۰

(۳) ۱۳۰

(۴) ۲۲۰

$$\Delta v = \frac{\Delta u}{q} = \frac{-5 \times 10^{-3}}{-50 \times 10^{-6}} = 100$$

در خلاف جهت میدان پتانسیل افزایش می یابد پس $\Delta v > 0$

$$\Delta v = 100 = v_B - 120 \rightarrow v_B = 220\text{V} \quad \text{گزینه 4}$$

INSTAGRAM : FARA_HOOSH99

WEB : FARAHOOSH99.IR

خازن: قطعه ای الکتریکی که می تواند بار و انرژی الکتریکی را در خود ذخیره کند.

$$C = \frac{q}{v} = (\text{ثابت}) \quad \frac{C \text{ (کولن)}}{v \text{ (ولت)}} \quad \text{واحد } C: \text{ فاراد یا } \frac{C}{V}$$

ظرفیت به q و v ربطی ندارد و از ویژگی های ساختمانی خازن است که با تغییر A و d و k تغییر می کند.

→ مساحت صفحه خازن

$$k_{\text{هوا}} = 1$$

ظرفیت خازن

→ فاصله بین صفحه خازن

ضریب دی الکتریک

$$C = k \epsilon_0 \frac{A}{d}$$

- انرژی خازن: اگر خازنی به ظرفیت C با اختلاف پتانسیل V پر شود:

$$U = \frac{1}{2} CV^2$$

مثال: بار خازنی به ظرفیت $5 \mu F$ ، ۲۵ درصد افزایش می یابد و در اثر آن، $90 \mu J$ به انرژی ذخیره شده در خازن افزوده می شود ولتاژ اولیه دو سر خازن چند ولت بوده است؟ (تجربی ۹۸)

۸ (۱)   ۱۲/۵ (۲)   ۲۰ (۳)   ۲۵ (۴)

$$U = \frac{1}{2} \times CV^2 = \frac{q^2}{2C} = \frac{1}{2} qV$$

$$U = \frac{q^2}{2C} \rightarrow \frac{U_2}{U_1} = \left(\frac{1}{25}\right)^2 \rightarrow \frac{U_1 + 90}{U_1} = \frac{25}{16} \rightarrow 25U_1 = 16U_1 + 1440$$

$$\rightarrow 9U_1 = 1440 \rightarrow U_1 = 160$$

$$U = 160 \times 10^{-6} = \frac{1}{2} \times CV^2 = \frac{1}{2} \times 5 \times 10^{-6} \times V^2 \rightarrow v = 8 \quad \text{گزینه 1}$$

مثال: خازنی به یک باتری که ولتاژ آن قابل تنظیم است، متصل است. اگر ولتاژ دو سر خازن از $20V$ به

$15V$ برسد انرژی ذخیره شده در آن چند برابر می شود؟ (ریاضی ۹۸)

WEB: FARAHQOSH99.IR

۳/۴ (۱)   ۲/۳ (۲)   ۹/۱۶ (۳)   ۳/۱۶ (۴)

$$\frac{U_2}{U_1} = \frac{C}{C} \times \left(\frac{V_2}{V_1}\right)^2 = \left(\frac{15}{20}\right)^2 = \frac{9}{16} \quad \text{گزینه 3}$$

مثال: خازنی به ظرفیت $5 \mu J$ به یک باتری 10 ولتی متصل است. انرژی ذخیره شده چند میکروژول است؟

(تجربی خارج ۹۸)

$$U = \frac{1}{2} CV^2 = \frac{1}{2} \times 5 \times 10^{-6} \times 100 = 250 \times 10^{-6} j = 250 \mu j$$

مثال: برای ساختن یک خازن، دو صفحه فلزی، یک ورقه میکا (به ضخامت $0/3mm$ و $k = 7$)، یک ورقه شیشه ای (به ضخامت $0/2 mm$ و $k = 5$)، یک لایه پارافین (به ضخامت $0/1cm$ و $k = 2$) و یک لایه پلاستیک (به ضخامت $0/2mm$ و $k = 3$) در اختیار داریم. برای به دست آوردن بیشترین ظرفیت، با کدام ورقه باید میان صفحات فلزی را پر کنیم؟ (ریاضی ۹۷)

(۱) میکا (۲) شیشه (۳) پارافین (۴) پلاستیک

$$\text{میکا: } \frac{k}{d} = \frac{7}{3 \times 10^{-4}} = \frac{7}{3} \times 10^4$$

$$\text{پارافین: } \frac{2}{1 \times 10^3} = 2 \times 10^3$$

$\frac{k}{d}$ هر کدام بزرگ تر باشد ظرفیت آن نیز بیشتر است:

$$\text{پلاستیک: } \frac{3}{2 \times 10^{-4}} = \frac{3}{2} \times 10^4$$

$$\text{شیشه: } \frac{5}{2 \times 10^{-3}} = \frac{5}{2} \times 10^3$$

مثال: فاصله بین صفحات خازنی $5mm$ ، مساحت هر یک از صفحه های آن $40cm^2$ و بین صفحات آن هوا است. اگر فاصله بین صفحات خازن $4mm$ کاهش یابد. ظرفیت خازن چند پیکو فاراد افزایش می یابد؟

INSTAGRAM : FARA_HOOSH99 (ریاضی خارج ۹۸) $(\epsilon_0 = 9 \times 10^{-12} \frac{C^2}{N.m^2})$

WEB : FARAHOOSH99.IR

$$c = k\epsilon_0 \frac{A}{d}$$

$$c_1 = 1 \times 9 \times 10^{-12} \times \frac{40 \times 10^{-4}}{5 \times 10^{-3}} = 7/2 \times 10^{-12} F = 7/2 PF$$

$$c_2 = 1 \times 9 \times 10^{-12} \times \frac{40 \times 10^{-4}}{1 \times 10^{-3}} = 36 \times 10^{-12} F = 36 PF$$

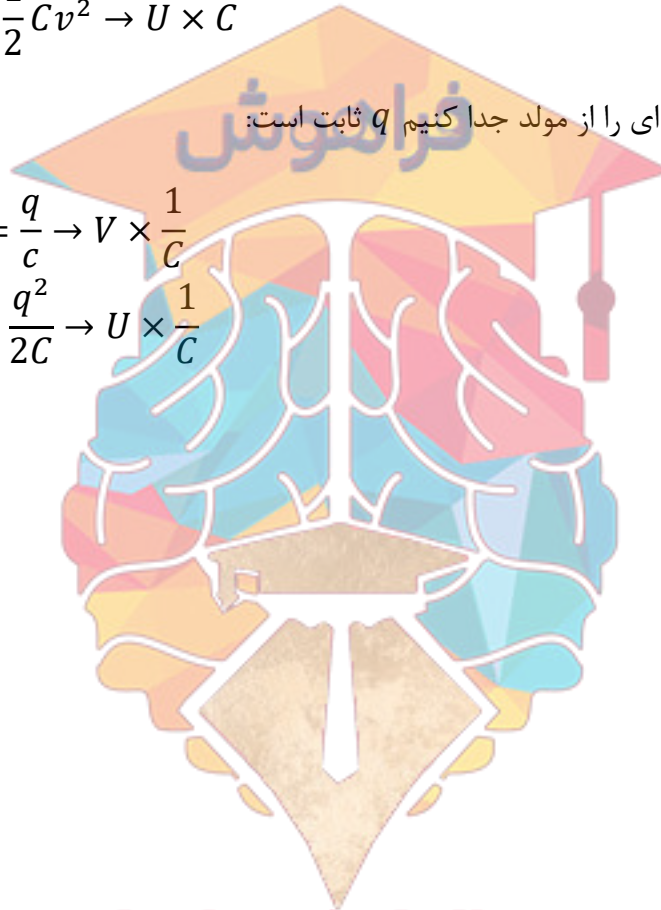
$$\Delta C = C_2 - C_1 = 36 - 7/2 = 28/8 PF$$

نکته: در حالی که خازن به باتری وصل است :

$$V = \text{ثابت} \rightarrow \begin{cases} q = Cv \rightarrow q \times C \\ U = \frac{1}{2}Cv^2 \rightarrow U \times C \end{cases}$$

نکته: اگر خازن پر شده ای را از مولد جدا کنیم q ثابت است:

$$q = \text{ثابت} \rightarrow \begin{cases} V = \frac{q}{c} \rightarrow V \times \frac{1}{C} \\ U = \frac{q^2}{2C} \rightarrow U \times \frac{1}{C} \end{cases}$$

گروه مشاوره فراہوش

INSTAGRAM : FARA_H00SH99

WEB : FARAHOOSH99.IR